

PUNT 4 DE LA COMISSIÓ DE DRETS HUMANS DEL 25 D'OCTUBRE

Proposició no de llei sobre la lliure determinació del poble sahrauí en el marc dels principis i les disposicions de la Carta de les Nacions Unides, presentada pel Grup Parlamentari Podemos-Podem (RE número 14.556)

A LA MESA DE LES CORTS

Antonio Montiel Márquez, síndic del Grup Parlamentari Podemos-Podem, i David Torres García i César Jiménez Doménech, diputats de l'esmentat grup parlamentari, d'acord amb els articles 160 i posteriors del RC, presenten la proposició no de llei següent, de tramitació ordinària:

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El pròxim 6 de novembre es compleixen quaranta anys de la Marxa verda que va posar fi a la presència espanyola al territori del Sàhara Occidental sense que poguera concloure el procés de descolonització que estava en curs en el marc de les Nacions Unides i que va provocar que milers de sahrauís es veren obligats al desterrament als campaments de refugiats del desert algerià.

Quaranta anys després, les perspectives de canvi per a aquesta població i, de forma més general, de desbloqueig del conflicte són lamentablement mínimes. La falta d'atenció internacional que rep contribueix dia rere dia a legitimar l'estatu quo i per tant a minar les esperances d'autodeterminació del poble sahrauí.

La Resolució 690 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, de 29 d'abril de 1991, per la qual es creava la Missió per al Sàhara Occidental MINURSO i en la qual el Marroc i el Front Polisario acordaven un període de transició per a la realització d'un referèndum en què el poble sahrauí elegiria entre la independència o la seua integració al Marroc, continua sense complir-se gairebé 25 anys després.

Les Nacions Unides van estendre novament el mandat de la MINURSO per un any més, encara que sense cap referència expressa a la protecció dels drets humans del poble sahrauí, els membres del qual continuen sofrint de manera contínua violacions sistemàtiques dels seus drets humans mentre esperen que es compleixen aquestes obligacions assumides en el marc del dret internacional.

Aquestes violacions de drets humans no són puntuals. Així s'ha pronunciat el secretariat general de les Nacions Unides, que en l'informe sobre el Sàhara Occidental de 2015 indica que les oficines del Consell Nacional de Drets Humans van rebre 415 queixes de presumptes violacions dels drets civils, polítics, econòmics i socials. També organitzacions internacionals de reconeguda independència, com ara Amnistia Internacional, han constatat, entre 2010 i 2014, almenys 173 casos de tortures, tant al territori marroquí com al Sàhara Occidental. Els mètodes de tortura i altres maltractaments que ha documentat Amnistia Internacional abasten des de pallisses, tècniques d'asfíxia i ofegament a violència psicològica i sexual, incloses amenaces de violació que algunes vegades es concreten. Si bé el govern del Marroc va prohibir la

tortura en la recent modificació del Codi penal de 2006 i de la Constitució el 2011, les pràctiques no han cessat.

La llibertat d'expressió del poble sahrauí i les seues reivindicacions d'autodeterminació també són constantment reprimides. Activistes polítics, manifestants, defensors de drets humans i treballadors dels mitjans de comunicació s'enfronten a restriccions que afecten els seus drets a la llibertat d'expressió, associació i reunió i freqüentment són detinguts i perseguits. Les autoritats marroquines no permeten les protestes i les reunions, que són dispersades per la força segons reporten moltes organitzacions.

A més a més, als campaments de Tindouf, a la regió de Mhiriz d'Algèria, que van acollir els sahrauís que van fugir de Sàhara Occidental en el moment de la seua annexió pel Marroc, continua sense existir una vigilància independent i regular que garantezca la protecció dels drets humans d'aquells sahrauís que hi resideixen. Les Nacions Unides, en l'informe del secretari general de 2015, ha posat de manifest que els sahrauís suporten unes severes condicions de vida com a resultat de la reducció de la ajuda humanitària internacional, de tal manera que als campaments persisteix una situació de desocupació crònica i escasses oportunitats de generar ingressos.

El ja esmentat informe constata que existeix un alt nivell de descontent entre la població sahrauí. El poble sahrauí s'ha manifestat moltes vegades durant aquest 2015 per reclamar l'atenció de la comunitat internacional respecte dels seus problemes socioeconòmics, de protecció de drets i demandes polítiques, inclòs el dret a l'autodeterminació, fent èmfasi en la falta d'oportunitats d'ocupació per a la joventut.

El govern del Marroc incompleix les seues obligacions reconegudes en el dret internacional i no afavoreix una consecució d'una eixida pacífica i justa a la situació que ja dura 40 anys. Segons un informe filtrat del Departament d'Operacions de Manteniment de la Pau, el govern del Marroc hauria intentat convèncer les Nacions Unides perquè miraren cap a un altre costat, fent donacions importants a l'oficina de les Nacions Unides de l'Alt Comissionat per als Drets Humans amb la intenció expressa d'influir en les decisions d'aquest organisme, pressionant per a cancel·lar missions d'investigació a l'àrea per alts funcionaris i tractant de detenir un mandat de l'ONU dirigit a vigilar els abusos contra els drets humans.

El Grupo Parlamentari Podemos-Podem és conscient de la responsabilitat històrica de l'Estat espanyol en el Sàhara Occidental i de la sensibilitat d'aquesta qüestió per a l'opinió pública valenciana que, més enllà de tota tendència ideològica, és sensible a aquesta causa.

Per tot, el Grupo Parlamentari Podemos-Podem presenta la següent:

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

Que les Corts Valencianes insten el Consell que inste alhora el Govern espanyol que:

1. Assumisca un paper més actiu en el marc del Consell de Seguretat de Nacions Unides, del qual Espanya és membre no permanent en el bienni 2015-2016, impulsant la

presa de decisions i l'aprovació de resolucions dirigides a trobar una solució pacífica, duradora e immediata, sota la premissa de la lliure determinació del poble sahrauí en el marc dels principis i les disposicions de la Carta de les Nacions Unides.

2. Faça els esforços necessaris perquè es repreguen les negociacions entre les parts, suspeses el 2012.

3. Vetlle pel respecte integral dels drets humans al territori del Sàhara Occidental, emplaçant que es dote la Missió de pau de les Nacions Unides (MINURSO) d'un mandat per a la supervisió dels drets humans, que en l'actualitat no té.

4. Promoga un seguiment actiu de la legalitat de les pràctiques d'explotació dels recursos naturals al territori sahrauí.

5. Augmente les partides d'ajuda humanitària als campaments de Tindouf, atesa la precarietat que sofreixen actualment, potenciada per les recurrents inundacions que han danyat milers de llars.

6. Done suport a programes de formació i mobilitat de la població sahrauí.

7. Afavoresca l'accés a la nacionalitat espanyola per part de la població sahrauí que així ho desitge.

Palau de les Corts, 16 de febrer de 2016

Antonio Montiel Márquez

David Torres García

César Jiménez Doménech